

BÁCSKAI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Nyílttár soronkint 20 krajczár.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Megjelenik minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Hirdetési díjak:

A 16 részre felosztott oldalon egy hely — a 30 kr. kimostári bélyeglettel együtt — 1 frt.
1/4, 1/2 vagy egész évi hirdetések-nél árkedvezmény.

Főmunkatárs:

Kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Társzerkesztő:

Dr. BLAU GÉZA

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Előfizetőinknek.

Azon t. előfizetőinknek, akik a „Bácskai Hirlap“-ra jövő évi január 1-től legalább egy félévre már most előfizetnek, azt a kedvezményt adjuk, hogy a lapot addig is díjmentesen küldjük.

A kiadóhivatal.

Hiador-szobor.

Még élénk emlékezetünkben van az a párját ritkító nagy temetés, amely Szabadka város büszkeségét, szellemi életének egyik legkiválóbb alakját utolsó útján elkísérte, — és élénkebb emlékezetünkben van még a nagy halottat kísérő ezreknek azon néma fogadalma, hogy Szabadka legnagyobb és leghűbb fiának emlékét nemcsak szívében fogja hordani, hanem annak a kor színvonalán álló emlékoszlopot fog emelni.

Ez az emlékoszlop nem lehet sem a temetőben elhelyezett gránitkő, — hanem ennek az emlékek Hiador szobrának kell lennie, amely nem künn a temetőben, hanem itt a város szí-

vében kell, hogy álljon, hogy örökké ott álljon a késő utódok előtt a nagy magyar hazafi, a lelkes költő, a magyar szabadságharcz egyik kiváló martírjának lelkesítő alakja.

Nem czélunk ezuttal hangulatot kelteni Hiador költői alakja iránt, mert hiszen akkor csak fölösleges dolgot végeznénk, — nem czélunk kimutatni azt sem, hogy Szabadka mennyit köszönhet az ő nagy fiának, mert hiszen ő a mienk volt, ha nem is született itt városunkban — de kötelességet vélünk teljesíteni, amidőn felénkíteni akarjuk ugy a nagyközönségnek örökre élő lelkesedtségét amelylyel Hiador emléke iránt viseltetik, — kötelességet vélünk teljesíteni, amikor Pál napjának közeledtével a közönség figyelmét felhívjuk arra a napra, amelyet addig mig Hiador élt nyomtalanul elröppenni nem engedett és határtalan tiszteletnek mindig tudott kifejezést adni a veterán író iránt.

Most sem óhajtanók hogy Pál napja elmulnék minden nyom nélkül. Az ifjuság amelynek Hiador annak idejében bálványja volt most is tudni fogja kötelességét és szíve dobbanásával bizonyára

fel fogja keresni Hiador emlékét és amit akkoriban az élőknek megadott: a tiszteletet és kegyelet adóját, — most sem fogja megvonni Hiador emlékétől.

Óhajtandó volna, hogy jövő évi január hó Pál napján nyílt kifejezést adna egyrészt az a bizottság amely a Hiador szobor ügyét elvállalta annak az akciónak amelyet eddigelé kifejtett, annak a ténykedésnek is amelyet a megvalósítandó szobor érdekében kifejtteni szándékozik.

Ez az első amire városunk nagy közönségének figyelmét felhívni akartuk — a második pedig az, hogy most a téli idény bekövetkezésével arra tereljük a figyelmet, hogy a kilátásban lévő jótékony és hazafias mozgalmak, mulatságok és hangversenyek Szabadka nagy fiának emlék oszlopáról meg ne feledkezzenek.

Meg vagyunk győződve róla arról is hogy úgy városunk tanácsa, mint törvényhatósága készséggel fog hozzájárulni ahhoz hogy a Hiador szobor teljes méltóságban diszelegessen a közelebbi jövőben már városunk egyik főterén.

Azt hiszszük, hogy az úgyről történt

TÁRCZA.

Szenzáció!

— Írta: Szilágyi Lajos.

A mi a madárnak a selymes puha fészek — az a hirlapírónak a szenzáció. Az utcán megállítják:

— Jó uram hallotta, ez meg ez, igazán gratulálók, remek szenzáció.

Az íróasztal fölé hajóva lázasan ír a hirlapíró, a gép dübörgése, a nyomda zaja fokozzák lázát, melylyel ír, s azalatt dünyögött magában

— Szenzáció, szenzáció . . . .

* * *

Egy alkalommal találkoztam egy uri emberrel az utcán. Hűvös őszi nap volt, melybe valóságos tavaszt varázsolta az a jóakaró, boldog mosoly melylyel üdvözölt és a vállamra ütött.

— Fiatal barátom, üdvözölöm. Nagyszerű szenzációjuk lesz a lapban holnap. Vagy tán nem is hallotta? A Földes utcában agyon lölte magát egy fiatal lány. Tudja, szerelemjóakaró barátom barátom. Az öröm ritt le róla,

volt a dologban. No jöjjön majd elmesélem a részleteket. Kiténő szenzáció.

S avval karon ragadt és vitt magával. Elmesélte az egészet. Kit szeretett az a lány, hogy történt, hány órákor, — mindent.

Megvallom fiatal hirlapíró vénemben megpezdült a vér. Csakugyan nagyszerű szenzáció. A részletek, előzmények, idő, hely, minden érdekes. Szenzáció. Az ismerkedése a legénnyel, a kétségbeesés, a halál, . . .
— Szegény leány. Ugy tudtam sajnálni.

— Alig hogy az én jóakaró barátom kibocsátott karmai közül, egy másikkal találkoztam. A rendőri híreket szokta elmondogatni naponként, közönyösen, hidegen. Most fontoskodó arccal húzott magával és sutogó hangon kezdett mesélni.

— Pszt! Nagyszerű szenzáció. Jöjjön majd elmesélem igazán ön szerencsés gyerek, mily nagyszerűen lehet majd ezt kidolgozni. Szép címet adjon neki. „A szerelem átka.“ Nem ne ezt, hanem a . . . a . . . a „Megcsalt ideál“. No jöjjön.

— És vitt ez is magával. A részleteket már tudtam, hát jól megfigyelhettem az én másik

hogy nekem most mindent elmesélhet. Én meg csak hallgattam, de a szívembe belopódzott annak a szegény szerencsétlen leánykának a halálfájdalmas, sárga arca és már majdnem fájt az én ismerősöm hú tudosításának minden szava.

Alig hogy ettől is megugorhattam egy másik fiatal kollégával hozott össze a sors. A konkurrens lapnak riportere volt, a kivel a magánéletben puzsi pajtasok voltunk.

— Szervusz gyerek, kiállt a sugárzó arcczal. Kezet fogtunk és megindultunk az utca vége felé.

Az én kollégám azonban, mikor én sok beszélgetés után sem szóltam arról a szerencsétlen leányról, kezdett sanda szemeket vetni rám. Kétkedő arczáról leolvastam a gondolatát, hogy hátha én még mit sem tudok az egésztől. Mindinkább hallgatag lett, biztosan gondolta magában

— Hoho, te még semmit sem tudsz! Akkor egyedül a mi lapunké a szenzáció!

— És már most ő igyekezett szólni tőlem, nehogy kikotyogja a „szenzációját.“ El is bucsuzott csakhamar.

— Tudod van egy kis dologom a . . .

megemlékezésünkkel szent kötelességet teljesítettünk és most csak azt kívánjuk, hogy az ez ügyben eljáró bizottság szívvvel és lélekkel magáévá tegye az ügyet.

Sakkverseny.

A „Szabadkai Sakkör“, mely egyesület, dacára fiatal voltának igen fényesen reussál, most tartja házi versenyét. A versenykezdetek f. hó 5-én vasárnap délután volt. Három versenynap van kltüze: december 5. — december 8. — december 11. A verseny kezdetét veszi a versenynapokon d. u. 1/2 2 kor és tart d. u. 5-ig.

Hogy az érdeklődést növelje, a sakkör díjakat is tűzött ki és pedig az első díj 40 korona, a második 20 és a harmadik 10 korona. Dacára hogy városunk igen meleg érdeklődést fanusit a sakk ügyek iránt, csak négy versenyző jelentkezett Szabados S. Lőw N., Zambelly Gy. és Temunovich Z. Minden versenyző minden ellenfelével egy egy partit játszik. Az első három versenyző igen jó játékos, Temunovich pedig ki a pesti egyetemen tanuló, Pesten is szép sikereket ért el az elsőrangú játékosokkal szemben is.

Az első versenynap eredménye a következő: Játszott Szabados Zambellyvel. Szabados mérész kombinatívól támadt, míg Zambelly inkább defensiv játszott. 49 húzás után Szabados lett a nyertes. A másik pár volt Temunovits és Lőw. Nagy érdeklődés figyelte meg játékukat, mert a három első versenyző közül Lőwnek volt legelőbb kilátása az első díj elnyerésére, Temunovicht pedig pesti sze repléséről ismerték. Temunovith heves agresziv lépésekkel ostromolta Lőw hadállását, a mi által elérte hogy Lőw állása hamar megzavarodott. 30 lépés után 4 lépéses mattot jelentett Temunovits, melyet sikeresen keresztül is vitt.

Az érdeklődés folyton nagyobb a játszmák iránt, mi valószínűnek tartjuk hogy a fiatal Temunovits fogja az első díjat elvinni, míg a második véleményünk szerint Lőw lesz. A harmadik díj nyertesét még nem igen tudjuk meghatározni. —

En pedig ballagtam tovább. Egy szép asszonykánál volt délutáni thea, oda voltam hivatalos. Magammal vittem valami szomorú hangulatot. Bántott, szinte dühített a dolog, hogy ez a sok ember, lelkes emberek így tudnak örülni egy boldogtalan lény pusztulásán, csak azért, mert szenzáció. Ilyen hangulatban mentem fél ahhoz a szép asszonykához. Kissé elkéstem. Már a theánál ültek a meghívottak, alig tudtak számomra helyet szorítani. A háziasszony oda jött hozzám és mosolyogva szólított meg.

— Olyan kíváncsi vagyok a holnapi lapjukra. Ugye szenzáció lesz?

Elhültem, elsápadtam, annyira megijesztett, annyira megharagított ez a kérdés. Szenzáció! Szenzáció! Hát már a menybéli angyalok is a szenzációért kapkodják a krajczáros ujságot, hát már a földi hernyók, mezei egerek szenzációért turkálják a földet. Hát még te is!!

Szónélkül kifordítottam a theát a finom szőnyegre, lehajoltomban lesöpörtem egyik bájos szomszédnőm lányrját, melyből a

Svábo sze szrdi.

(Karczolat.)

A dolog úgy esett, hogy Gerstenmayer Hannesnek, aki Kernyaján szántja-veti az öregapjáról rámaradt barázdákat ellopták a lovát.

Az éjjel sötét volt és szeles, a kutyát, a hűsége Mojzít pedig megégették. Reggelre úgy érték a felszer alatt, hogy a négy lába égnek állott. A pejko négy lába pedig a mindenek tudója tudja, hogy merrefelé áll.

Ha Gerstenmayer Hannesnek a feleségét lopták volna el, nem nagy dolog lenne megvizsgáltatni, de attól a pejtől megfosztva lenni nagyon nagy csapás. Kernyaján minden asszonynak, akinek csak a feje be van kötve, van párja (nem szólván az özvegyekről), ámde a pejkójának az egész vármegyében nincs párja.

Gerstenmayer Hannes szájából kihullott a pipa és cserepekre törött; és hullott olyan káronkodás, hogy ha az egyetemen a szitkozódástannak tanszéke lenne, hivatottabb ember arra nem akadna a harmas halom országában Gerstenmayer Hannesnél.

Azonnal a csendőrséghez. Az őrmester úr kivallatta. Holyan volt a ló, a színe, billogja esztendei száma.

— És kicsoda a tettes?

— Ha én azt tudnám! — szólott Gerstenmayer Hannes a fogát csikorgatva.

Ennek okáért a csendőrök feje szanaszét sürgönyözött mindenfelé, hogy ilyen és ilyen ló „elloptat“ ismeretlen tettes által, aki elfogandó és a zombori ügyészség börtönébe kisérendő.

Gerstenmayer Hannes pedig bánatosan hazaballagott az élete bárjához, akit még nem loptak el.

A sürgönyt megkapták Sztapáron is, ahol köztudomás szerint nem utálják a másét s ahol nem is nézik becsületes embernek azt aki legalább egyszer be nem volt zárva.

A jegyző kiadta a parancsolatot a kisbírnak, dobolja ki, hogy Kernyaján ellopták a Gerstenmayer Hannes lovát, amely hóka, csillagos és a melynek a hátúso jobb combjába bele van sütvé a gazdája. Aki tud a dolog felől, jelentse be.

sonka kihullott és eltávolíthatatlan foltot ejtett a háziasszony finom fekete selyem bluzán. Bosszut! Bosszut!

Szöktem a társaságból. A szerkesztőségi íróasztal mellett, — megvallom — könnytel szemekkel ittam az egész „szenzációról“ annyit

„Egy szerencsétlen leány öngyilkos lett. Szegény, szerencsétlen leány!“

Ti éhesek, szenzációra éhesek, kik nem láttok egyebet egy kétségbeejtő szomorú esetben, mint egy lap szenzációját, kik örültek a siratni valón, mert az feltűnést okoz, nem tesztek eleget kajánságtoknak, azért sem használok fel egy boldogtalan teremtés kastrófáját szenzációnak, azért sem írok többet.

S aztán odaképzelttem magam az elé a sárga arcú, fájdalmas tekintetű halott elé, a ki megcsalott, agyonlőtte magát, és ajkam önkéntelenül susogta, mialatt egy könnyesepp gördült le arczomon:

— Szenzáció, szenzáció. . . .

Vagy hogy a jegyző másképp fogalmazta, de a kisbíró ösztintében beszélt a honfitársaihoz és a szívükhöz szólóbban.

Valami svábnak ellopták a lovát Kernyaján emberek. Hiszen ugyis közlünk való a gazember. A sváb pedig nagyon, de nagyon szereti azt a lovat. Vigye vissza, emberek, a ki ellopta tőle; mert svábo sze szrdi: a sváb haragszik, al volo; de nagyon!

Látni való, hogy a sztapáriak csöppet sem félnek a németek haragjától, mert a Gerstenmayer Hannes pejlője még nem került mind c mai szent napig.

F—i. B—zs.

Különfélék.

— Vidéki olvasóinknak és előfizetőinknek. Minden félre értést elkerülendő felkérjük vidéki előfizetőinket és olvasóinkat, hogy amennyiben a lapot eddig kapták és arra továbbra előfizetni nem óhajtának ezt velünk lehetőleg levelezőlap útján közölni sziveskedjenek, nehogy a lapot fölöslegesen tovább is küldjünk címükre. A kiadóhivatal.

— Uj dalkör van alakulóban Szabadkán. Iparosok és kereskedők dalköre lesz valószínűleg a neve az egyesületnek, mely a „Szabadkai dalegyetel“ mintájára lesz szervezve.

— Megakadályozott párbaj. Érdekes esetről ír újvidéki levelezőnk. F. hó 5-én ugyanis kardpárbajnak kellett volna Kovilon végbemeni St. E. 70. gyalogezredbeli főhadnagy és egy ottani gyógyszerész között. A párbaj azonban kitűdött és megakarták akadályozni. A főhadnagy azonban az éles karddal a közbelépőkre rohant és egy ezredbeli őrsvezetőt súlyosan megsebesített. Koviról ekkor sürgönyileg meghívták Rónai csendőr főhadnagyot a garázdálkodó tiszt elfogatására. Rónai főhadnagy azonnal Kovira utazott.

— Halál. Donoszilov István III. körli lakos meghalt. Mivel orvosi assistenzia nélkül tette meg ezt, felfogják boncolni.

— A szabadkai ügyvédkamara Millassin József ö-becsei lakos ügyvédet saját kérelmére az ügyvédekről vezetett lajstromából törölte; továbbá dr. Róth Leó ügyvédet, Pa'ánka székhelylvel az ügyvédekről vezetett lajstromába fölvette.

— A zentai szerencsétlenség. Megirtuk annak idején azt a rettenes katasztrófát, melynek Pollák Baruch zentai kereskedő családja esett áldozatul. A két nagyobb leány a tűz után meghalt, most értesülünk, hogy a harmadik leány a ki a mentés megkísérlésekor szintén összeégett, ugyancsak meghalt. Zenta város közönsége még most sem szabadult meg a borzasztó eset emlékének hatásától, a mit mutat az is hogy a harmadik Pollák lány temetésén is óriási gyászközönség jelent meg.

— Felolvasó estély. A bajai kereskedő ifjak egylete f. hó 11-én a „Nemzeti Szálló“ nagytermében részben beteggyógyító pénztára részben pedig könyvtára javára felolvasó estélyt rendez. Felolvasó: Igmándi Mihály, a felolvasás címe: „A bajai Leányegylet.“ Kezefete este 8 órakor. — Belépő díjak: Személyjegy 1 korona. Családjegy 2 korona. Este a pénztárnál 1 kor. 20 fill. illetőleg 2 kor. 40 fillér. Jegyek előre válthatók: Berndorfer Ede, Fischer Béla, ifj. Wagner Antal és Rotschild Zsigmond uraknál. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyngtáztatnak. — A felolvasást táncz követi.

— Sztankovits dalegyetel. A belgrádi Sztankovits dalegyetel testületileg meglátogatta f. hó 5-én Zombor szab. kir. várost a zombori

kaszinói dalárda nagy szívesseggel fogadta és 5-én este fényesen sikerült hangversenyt rendeztek együtt. A zomboriak óriási vendég szeretettel vizionozták most azt az ünnepeltetést melyben a belgrádi dalegylet a debrecenieket részesítette, mikor hangversenyre lerándultak.

— **Meghúsult szökés.** Péterváradról írta levelezőnk, hogy az ottani erődben levő katonai fogházból egy 12 évre elítélt fegyenc megszökött. Séta közben ügyesen kiugrott a sorból és elrejtőzött, azután pedig átmászva a kerítést elszökött. A esendőség azonnal körül járta a vár körüli területet és sikerült is nekik a megszökött fegyencet elfogni.

— **Színészek püre.** A zombori törvényszék f. hó 1-én érdekes színészpört tárgyalt. Még 1894 ben ifj. Polgár Károly színigazgató Zomborba köldte titkárat 4800 forintos bérletet gyűjteni. Timár 2400 forintos bérletet gyűjtött is s midőn a szokásos százalékát levonva elszámolt, Polgár kifogást emelt a számadás ellen és sikasztás miatt panaszt emelt Timár ellen. Ezt tárgyalta a törvényszék Gözsdü Elek (az ismert író) elnöke alatt. Védő Pataj Sándor dr. tanukul idézték meg Hegedüs Gyulát, a vizszebáz művészt és Kunhegyi színigazgatót. Valóságos bohém-légtérben folyt le a végtárgyalás, melyen kiderült, hogy Timár jogosan vonta le díjait és ifj. Polgár tartozik neki. A vádlottat fölmentették. Az ítélet jogerős lett.

— **Nincs víz.** A városháza háta megett van egy kút. A kút pedig víz szolgáltatására van hivatva, tehát a városháza háta megett nincs kút. Mert kút-e az, melyből nem lehet vizet merni? Nem kút, hanem lyuk. A városháza megett tehát van egy lyuk. És mért lyuk ez, mért nem kút, hisz a víz, szükséges az emberi szervezetre. Intézkedni kellene, hogy a városháza háta megett ne lyuk, hanem kút legyen.

— **A gyanu.** Lakatos Macza cigányaszszony meghalt. Ez még nem volna világraszóló esemény, ha Lakatos Maczának egy gyenge elméjű nővére és egy épelméjű vadházas férje nem lett volna. De volt, s midőn Macza meghalt a nővér szívében a gyanu vért gyökeret. Szafadt a rendőrséghez és bejelentette, hogy daczára, hogy az orvos tüdővészti állított a halál okául, mégis ő azt hiszi, hogy a vadházas férj mérgezte meg Maczát. A gyanakodó nővér kérelmére a hatóság elrendelte a boncolást.

— **Pályázat élrelmező tisztviselősegre.** A bajai polgármester Hegedüs Aladár pályázati hirdetményt adott ki mely így szól: Hogy háboru idején a katonai élrelmező tisztviselőben beálló nagyobb szükséglet fedezhető legyen és hogy a katonai szolgálatra alkalmas egyének a népfelkelésről szóló 1886. XX. t. cz. 9. §-a és a népfelkelési utasítás 5 §-a értelmében már béke idején kijelölhetők legyenek a népfelkelői kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik népfelkelői kötelezettségüket háboru idején élrelmező tisztviselői minőségben óhajtnák teljesíteni, ezen hadi szolgáltra már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre az előírt pályázati feltételek mellett önként jelentkeznek. A pályázati feltételek a városi katonai ügyosztálynál a hivatalos órák alatt betekintheők. A folyamodványok bélyegmentesen a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi ministeriumhoz czimezve 1898. évi január hó 20-ig a városi tanácsoshoz nyújthatók be.

— **A villanyos üldözői.** A zombori nton már nem egyszer voltak kellemetlenségei a villanyosnak azért mert a sinekre rendszerint

egy egy ködarab felcsuszik ami vagy azt okozza, hogy a villamosnak meg kell állania, vagy azt, hogy a vonat a legnagyobb meglepetést okoz és a sinekről hirtelen leszalad. Ennek a mizeriának nagy részt az az oka hogy egy vásoit gyerek mulatságot talál abban, hogy a sinekre különösen mikor már sötétedni kezd apróbb kavicsokat rak, de olykor oly nagy darabokat is, hogy ez már valósággal veszélyezteteti a kocsik közlekedését. Más egyéb nem maradna hátra mint hogy a rendőrség csak egy pár esetben kilesné ezeket a fiatal petrólöröket és rövidesen elbánná velök.

— **Gazdtalan téli kabát és gazdasszonytalan legyező.** Most mikor a szegény diáknépség is kicsereéli a zálogházban téli kabátját az überceziherivel; mikor a napsugárnak is foga van, mikor a holdvilágos esték zuzmarával ékesítik fel a lombtalan fákat: érthető bámulatot kellett egy hordár, aki vadonat új prémes téli kabáttal karján és toll legyezővel kezében no meg „hamiskás” mosolylyal ajkán jelent meg a helybeli kapitányságnál a közelmúlt napok közös reggelén, mondván: „Találtam!” A kapitány ránézett a hordárra, a szép téli kabátra és a toll lenyezőre. Ránézett mondom, de nem merte vállalni a hamis hordárt, mert a téli kabát prémes volta és a toll legyező finomsága szegét ütött a rendnek főre fejében és azzal eresztette szélnek, egyelőre a hordonczot, hogy a jogos tulajdonosok jelentkezése után hivatni fogja addig ne szőljon az esetről senkinek. Eddlig senki sem jelentkezett és féle, hogy nem is fognak jelentkezni.

— **Testgyógyászati gyógygymnastikai és massage-intézet Szabadkán.** Eötvös u. 61 sz. a. főposta közelében. Kitűnő gyógymód a csont és izomrendszer megbetegedéseinek: a gerincoszlop kóros elferdüléseinek valamint az izmok csúzos bántalmainál továbbá sikerrel alkalmazható renyhe székletét és aranyeres bántalmaknál. Betegfelvétel naponta d. u. 1-3-ig. Rendelő orvos dr. Heiszler J. orvos.

— **Hóképek.** A fotográfálás haladására mutat a Pietsch fényképész által Szabadkára behozott hóképek feltalálása, melyet Pietsch Párisban tanult meg. Az egész alakot hősésben látjuk, csak az arcz tisztá és peyhektől ment. Látható a Pest szálloda sarkán kitett kirkatban.

IRODALOM.

— **Molnár Gyula** összes műveit mi is kézhezvettük. Annyi bizonyos hogy két kéz kellett ahhoz, mert egy kéz alig bírná el a nagyterjedelmű és nem kevesebb mint 10 vaskos kötetből álló művet. A nagy közönség ezen 10 kötetben foglalt irodalmi kincsétárat részint már ismeri és legalább is kell hogy olvasta a fővárosi újságok elismerő kritikájár. Minthogy mi magunk önállóan akartunk foglalkozni jeles földink szép irodalmi dolgozataival ezuttal éppen a munkának nagy terjedelmére való tekintetből ezuttal még csak ígéretet tettünk, hogy nemcsak sine ira et studio de a legkomolyabb kritikusai tollal foglalkozni fogunk vele. Szabadkán is a mű általános érdeklődést keltett és részükrol előlegképen csak üdvözlőnként adhatjuk meg a tehetséges földinek

SZINHÁZ.

— **Felhő Klári.** Az egész heti műsor Ledofszky betegege miatt változást szenvedett. A Nőemenczipáczio helyett Felhő Klári veszik

elő ugyanazon szereposztással, mint ahogyan azt egy ízben már láttuk. Nem volt mit sajnálni a műsor megváltoztatása miatt, mert az előadás egybevágó és élvezetes volt. Sugár Aranka remekül játszott. Énekszámait többször megismételtették. Lomniczyne szintén pompásan alakított. Sokat neveltünk találó mókáin. Hatalmasan alakított Lomniczy is Aba András szerepében. Lányi Irma Viola Évát személyesítette. A kibékített diákság tüntetőleg tapsolt neki, amit magis érdemelt. Ferenczy jól énekel. Virágháti megkaczagaltta a karzatot. Ebergényiné és Csiszérné megfelelők voltak.

Törvényszék.

— **Kétszer adtak el Szabó Hangya Teréz és társai ugyanegy ingatlant.** Öten voltak az eladók és fortélyoskodásukért mind az öten a szabadkai kir. törvényszék előtt álltak f. hó 6-án. Ivanics Lukács az 5-nek egyike felmentetett, míg Szabó Hangya István 8 napi, a másik 3 konsors 1—1 havi fogházat kaptak. Az ítélet jogerős.

— **Udvariatlan tett.** Szuvajcsics Ábrám nem volt egészen tisztában a lovagias szabályokkal, mit azon tette is bizonyít, hogy Jenei Andrásnétt vele összeszólközvén — megrugta. Szegény Jenei épen áldott állapotban volt, mikor így járt és a rugás következtében a krízis időelőtt állott be. A szabadkai kir. törvényszék a f. hó 6-án tartott végtárgyaláson a lovagias Szuvajcsicsot 6 havi börtönnre ítélte. Szuvajcsics felebezett.

— **A végrehajtáson lefoglalt ingókat** eladták Szuvajcsics István és neje, a miért is sikkasztás miatt kérte őket az ügyész a f. hó 6-án megtartott végtárgyaláson megbüntetni. Szuvajcsics István 8 napra el is lett ítélve, de neje a vád alól felmentetett. A felek megnyugodtak.

CSARNOK.

Csupor Gergő asszonyai.

— Elbeszélés. —

Írta: Tábori Emil.

III.

5

Még ilyenformán édesgetik egymást a többiek, addig Gergő Katika felé bátorodik. Valami benső érzés huzza oda. Oda tipeg bizonytalanul, mire Katika felveti félénken szeméit. De már azt a mély őszinte nézést ki nem bírja a Gergő gyötrött szíve, az üresen maradt székre tántorodik. Katika remegve ejti el a kőzot, Gergő mind a két kezével utána kap s oda nyujja Katikának, miközben szelíden komolyan néz a szemébe. Katika bírja egy darabig aztán összefolyik a szeme előtt minden. Lehajtja fejét, hogy ne lehessen arczába látni s a száraz kőczra szorítja nedves szemét.

— Egymás nyelvén beszélnek már — dűnyögi magában elégedetten Dávid, ki loppal nézte a fiatalokat. — — —

Katika nem bírta soká a Praczi leányok ingerkedő nézését. Hazament.

Fehér fényben ragyognak a nyáreji csillagok. Itt ott megindul egy fénylő pont oszt szép kerek vonalat rajzol bele az égbe, aztán belevész a nagy semmibe. A többi csillag meg csak tovább mosolyog egymásra. Nem fáj nekik, hogy egyik pajtásuk elveszett.

Épen a «fiastyuk» alatt áll egy szép fehérre meszelt ház.

Egy legény kocogtatja halkán az ablakát. Mindjárt utána egy fehér kéz nyulik ki. A legény megragadja s forró csókot nyom rája. Aztán úgy állnak egy darabig némán. Egyik se mer szólni: mindegyik azt féli, hogy csak álmodja boldogságát s a hangos szótól bele talál ébredni a keserű, igaz életbe.

Igy ment ez napokon át.

Egyszer haragos volt az isten. Ráharagudt a gögös emberekre, kik jólétök közepette megfélekedtek róla.

— Boldoguljatok hát magatok! — dörögte a menybéli atya az ő dübörgő szavával, s eloltotta a lámpását. Fekete felhők gomolyogtak fel minden oldalról az égbe, folyvást sűrű fátyolt vonva az ég alá, végre mind egymásba szorult s vak sötétséget nyomott az egész vidékre.

Az a fehérre meszelt ház se egyéb most, mint egy nagy, semmibe vesző feketeség.

Ismét kocogtatnak.

Egy lány kinyitja az ablakot.

A következő pillanatban a szél haragosan csapja be s a táblák csörömpölve hullanak alá —

— Jézus! — ijedez Gergő — fölébred az apád!

— Nincs itthon. A szőlőbe ment madár-ijeszteni.

— Egymagad vagy?
— Egymagam.
— Anna mikor tér haza?
— Nem tudni még.

Az utca végéről nehéz czizma lépések halaszottak.

— Az apám — szól Katika — gyorsan menekülj a kert felé!

Gergő a kerti palánk felé siet s át akar kapaszkodni rajta. A tulsó oldalról három nagy komondor bősziúten rugaszkodik feléje.

— Czoki Bundás! Vissza Bodri, Szultán!
— esitítja őket Gergő.

De azok a sötétben nem ismernek rá s dühösen csattogtatják fogukat. Az egyik meg már a palánk alján kezd lukat kaparni a földbe, kogy a tulsó oldalra jusson.

Az utcáról a léptek közeledtek.

Gergő visszasiét az ablakhoz: Nincs szabad ut semerre — sugja kétségbeesetten — elvesztem!

A leánya remegve huzza maga felé a legény karját. Gergő elérte s egy ugrással az ablak párkányán terem, honnan nesztelen bereszkedik Katika szobájába.

Ideje volt. A másik pillanatban Ambrus apó, puskával a vállán, belépett a kapun.

A palánk felé kiáltott:
— Csiba! Éu vagyok!

A komondorok urok hangjára lecsendesedtek s halkán morogva oljaikba kotródtak.

Ambrus belépett szobájába. Czudar éjszaka — mondogatta magában, miközben a falon tapogatódzott, hogy a sötétben meglelje a szeget, mire puskáját akassza.

Aztán benyitott Évike szobájába:
— Alszol fiam?

Nem kapott választ.

A sötét szobából kihalló forró pihegés, azt hitette el az öreg emberrel, hogy leánya alszik.

Aztán nyugodtan lefeküdt ő is.

Ott künn meg mind sűrűbben kezdtek hullani az ég könnyei — vajjon mit sirattak.

Hajnal fele egy alak surrant el az Ambrusék portájáról.

Reggel Katika kiment a kerthe viragait nézni. Az őszi rózsák az éjszakai öntözéstől, egészen kinyiták, de egy gyenge lilomszál le volt törve.

Nagyon hézte azt a tört lilomot — elgondolkodott rajta soká — — aztán felnézett az égbe. Az egész menyböltöt egyetlen ólom-szürke, végtelen felhő fedte be, csak az ő házuk felett volt a felhő kissé kiszakadva — a szakadáson túl meg sivar üresség látszott. Azt is soká nézte.

Elmult a nyár. Levélhullás van. Ambrusék udvarán a vén ákác hullatja apró leveleit. Az őszi szél felkapja, körbe forog velök, aztán viszi tovább. A fa meg áll, kopáran. A nap erőtlennül hanyatlik alá s a velőt vágó esti szél az örök enyészetről beszél az ember lelkéhez.

Egy olyan baráttalan estén Katika nehezen várta Gergőt.

Valami megfeküdte szívét, miről már napok óta akar Gergőnek szólni, de nem viszi rá a lányossága; ma azonban megmondja neki. Egyszer csak meg kell mondania.

A sötétben beállott Gergő. Nem kellett kocogtatni az ablakot; Katika várta.

Beszélnék sok mindenről. Boldogságról szerelemről.

Katika nem bírja nyelvére venni a szokat, mik kikiváncsoznak belőle.

Egyszer Gergő édesen hozzá fordul:
— Milyen boldogok is leszünk kettesbe.

— Hármasba — susogja Katika tűzvörössé válva s odarejti arcát Gergő keblére.

Gergő meg, mintha vasdarabbal ütöttek volna szívére — kővé meredten állt ott.

Annyira megjíedt.

Gergő másnap nem jött el. Harmadnap is elmaradt. Mikor negyednap is hiába várt rá Katika, — elgondolkodott magába — újra ott látta maga előtt azt az ólom-szürke végtelen felhőt, a mit azon az esős napon látott. A felhő most is ki volt szakadva a házuk felett. Az a szakadás mindig nagyobb lett. Az a sivar üresség mindig közelebb jött, már majd elnyelte. Ijedten kapott homlokához, vastag vízcsseppek gyöngyöztek rajta.

Láza esett.

Ambrus apó megjíedt lánya láttán. Beszó

ította cselédjét s a doctorért küldte. Mig az megjött, elővette kalamarisát és nagy akumbakumokat vakarintott a papirostra. (Anna leányát hivta haza Barassból ebbe a levélbe.) Aztán a cseléddel elküldte:

— Add postára fiam, hármas bélyeggel!

Mejött a doctor.

— Nézze doctor ur — szól Ambrus az ágyban fekvő Katikára mutatva — nézze ez a fekete fótokat a nyakán, arczán.

Katika álláig huzta fel a takarót, feje kendőjét meg a szeméig le.

A doctor az ágyhoz lépett. Megnézte, aztán szemhunyorogva szól: „Semmi baj — idővel elmúlik. Azzal ajánlta magát. Ambrus kiki-sérte. Ott künn a doctor valamit fülébe sugott, mitől mindn vére a szívébe futott. Ott hagyta a doctort, berohant a szobába s egy ugrással a beteg ágyánál termett. Lerántotta lányáról a takarót s azt magasra tartva ráordított:

— Igaz az Kati?!

Katika szóltan, dideregve, lehunytta szemét. Ambrus dühödten lánya arczába csapta a takarót:

— Te czéda!

Aztán lekapta puskáját a falról s visszafordult az ágyhoz.

Ott feküdt Katika mozdulatlan, mereven. A rádobott takaró épen csak az arczát fedte el. Apja ijedten kapta le róla.

— Katikám, leányom — s hogy nem mozdult az — rémulten rázni kezdte az elájult leányt: Katikám, gyöngyöm, térj eszméletre!

A lány bágyadtan felnyitotta szemét.

(Folytatása következik.)

Dr. Blum László
orvostudor
és
fogorvos
lakását Petőfi-utca 88. sz. (fapiacz)
saját házába (1-ső emelet) helyezte át.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az idén sikerült áruimat **majd fél árban** beszereznem s így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat t. revóimnek **bámulatos olcsó áron** árusíthatom el.

Az Első Szabadkai Árucarnokban, mely a Fötér, Milinovits-féle ház aranyművesek során van a

megérkeztek, melyekből **állandó kiállítást** rendeztem. Kaphatók mindennemű **Czészterü, ajándék- és játéktárgyak**, minden árban. A **legujabb és legcélsezerübb tárgyak** melyek ez alkalomra valók, raktáron találhatóak. A n. é. közönség szives partfogását és támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
"Első Szabadkai Árucarnok."